

PRATARMĖ

2008 metų pradžioje skaitytoją pasieks „LKMA Metraščio“ tomai 30 ir 30B (pastarasis jau kaip LKMA humanitarinių tyrimų instituto „Bažnyčios istorijos studijų“ leidinio pirmasis numeris), parengti pagal 2007 m. viduryje LKMA Centro valdybos priimtą LKMA leidinių pertvarkymo planą ir apimantys LKMA narių mokslininkų darbus. Šiame 30-ame Metraščio tome spausdinami tie straipsniai, kurie neatitiko „Bažnyčios istorijos studijų“ pirmajam tomui parinktų temų – žvilgsnio į 1927 m. Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto Konkordatą bei į 1987 m., t. y. dar nelaisvės metais, šventą Lietuvos krikšto 600-ųjų metų jubiliejų.

Teologijos daktaro kunigo Algirdo Jurevičiaus straipsnyje „Jėzus ir Kumrano bendrija“ svarstoma jau nuo ankstyvųjų pokario metų teologų ir istorikų plačiai ir įvairia-pusiškai nagrinėta tema. Ji tebėra aktuali ir šiandien, ypač kai krikščionybės ištakoms pagrįsti (arba tiksliau – jų pažinimui sudrumsti) skaitytojams pateikiami pseudomoksliniai leidiniai, kaip „Da Vinčio kodas“ ir panašūs.

Idomus dr. Dariaus Barono straipsnis apie lietuvių ir totorių santykius Mindaugo laikais, pateikiantis, kaip šiam autoriui būdinga, naujas netikėtas išvalgas į ankstesnėje istoriografijoje įsitvirtinusių požiūrį į karaliaus Mindaugo žūties aplinkybes.

XVI–XVIII a. jėzuitų katechetinės kultūros įvykiams aptarti skirtas habil. dr. prof. Eugenijos Ulčinėitės straipsnis „Jėzuitai ir provincijos kultūra“.

Dr. Dalius Viliūnas ir Algimantas Katilius savąsias publikacijas skiria Lietuvos provincijoje XVIII–XIX a. apaštalavusios marijonų vienuolijos švietėjiškai, kultūrinei ir visuomeninei veiklai įvertinti.

Į vis tebeaktualią antisemitizmo apraiškų prieškario laikų nepriklausomoje Lietuvoje temą atsiliepia nuolatinis LKMA metraščio autorius habil. dr. prof. V. Pruskus.

Bioetikos ir šeimos problemas mūsų dienų sekuliarizuotoje Vakarų visuomenėje nagrinėja Aurimas Stulpinas, Irena Mačiūnienė ir habil. dr. prof. Leonas Laimutis Mačiūnas.

Tradiciiniame Metraščio skyriuje „Publikacijos“ „atitaisome skolą“ bene vienam iš seniausių LKMA narių – Lietuvos medikų patriarchui dr. Juozui Meškauskui, kuris savo žemiškojo gyvenimo pradžios šimtmetį paminėjo dar 2004 metais. Manome, kad su VDU Medicinos fakulteto dekanu ateitininko karo metu nueitu gyvenimo keliu svarbu susipažinti ne tik ateitininkams, bet ir mūsų krašto medicinos bei sveikatos apsaugos raidos tyrinėtojams.

Taigi, kad ir mažesnės apimties LKMA Metraščio tomas bus naudingas tiems, kurie nešališkai, be išankstinio ideologinio nusistatymo, bando ir bandys nagrinėti mūsų visuomenės praeities ir dabarties problemas.

Redakcinė kolegija